NAM THU MƯỜI HAI. SỐ THU 2274

MỖI SỐ: 0$02

NGÀY THỨ TƯ 15 OCTOBRE 1924

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2805

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi (Ile de la Cathédrale et toutes les communes de la banlieue)	Người đem đến nhà	Gửi xe (Hàng hóa)	Hải Ký, Tourane và Nam-Định	Nam-Vang, Tân Phước (Cửa Hàng)	Vientiane	Ngoại quốc
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00	
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur

61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-Y-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI

TELEPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,065 de large.

Une seule insertion. . . . 0,30 le c/m

Par contrat annuel

Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne

Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Nên cho cái bằng sơ-học yếu-lược có cái giá-trị hơn lên

Mới đây chánh-phủ đã chuẩn y lời thỉnh-cầu của nghị-viên hội-đồng Tư-vấn Bắc-kỳ, sửa đổi nền sơ-học bản xứ: trong các trường sơ-học, lớp dồng-ấu, lớp dự-bị và lớp sơ-đẳng, đều dạy bằng chữ quốc-ngữ cả. Học trò có cái bằng Sơ-đẳng yếu lược mới được đi thi bằng Sơ-học Pháp - Việt. Người đồng - bang ta ai lưu tâm đến sự giáo-dục, cũng đều tỏ ý hoan nghênh. Phải, muốn cho dân trí khai minh để trong nước mau tiến hóa, tất nhờ có giáo-dục phổ-thông, mà muốn cho giáo dục phổ-thông, thì nền sơ - học tất phải dạy bằng tiếng bản xứ, nay nền sơ-học ở xứ mình sửa đổi như thế, thật đã đúng với cái phương-pháp Sơ-đẳng giáo-dục, cũng như ở các nước tiên-tiến không khác gì, mà chính là một cách phương-tiện khai-thông dân-trí cho nước ta sau này rất mau mà rất dễ vậy.

Song có một điều nên chú ý, là sửa đổi lại cái nền sơ-học như thế, chủ làm cho việc giáo-dục chóng được phổ-thông, mà nếu người học-trò chỉ được có một cái bằng suông thì không hẳn dân gian đã chịu vui lòng theo học mà việc giáo-dục đã thật chóng được phổ-thông chưa? Đành rằng có cái bằng Sơ-học yếu-lược mới được đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt mà theo lên các bậc học trên, thì cái bằng ấy cũng đã không phải không có một vài phần giá-trị; nhưng người có được cái cảnh - ngộ may-mắn, cái tư-chất thông-tuệ có thể theo học tới nơi tới chốn mà lần dần lên các bậc học trên thì cần phải có cái bằng ấy, tất vui lòng theo học đã đành, mà cái số người như thế dẫu ở nước nào cũng vẫn chiếm phần ít; việc giáo-dục phổ-thông là làm cho những người ở ngoài cái số người ấy ai cũng có đủ được cái trí-thức thông-thường, nếu chỉ hạn trong cái số người ấy mới vui lòng theo học thôi thì sao gọi là giáo-dục phổ-thông nữa. Phần nhiều người cảnh-ngộ bần bách, tư-chất tầm-thường, không đủ sức mà theo học lên tới các bậc trên nữa thì có cái bằng ấy cũng tạm có được chút trí-thức thông-thường; nếu ai cũng vui lòng theo học cho có cái bằng ấy cả ra, thì việc giáo-dục chắc mong có ngày phổ-thông được; nhưng nếu chỉ cho cái bằng ấy là một bậc thang để leo lên các bậc học trên, không có chỉ học cho tới các bậc học trên thì cũng chẳng cần có cái bằng ấy làm gì, thì người học vẫn học, người không vẫn không, việc giáo - dục chung-qui cũng không làm sao phổ - thông được. Muốn cho những người không đủ sức học lên tới bậc trên cũng vui lòng theo học, cũng cần học cho được cái bằng ấy, thì tưởng nên cho cái bằng ấy có một cái giá-trị hơn lên. Nước ta xưa kia khi học chữ nho, có lệ mỗi năm một lần khảo khóa, người ứng khảo rất đông, là vì các người đỗ khóa đã được miễn trừ tạp-dịch, mà ở trong làng xóm hay là đi gõ đầu trẻ cũng có giá hơn nhiều.

Về sau đặt ra thi tuyển-sinh bằng quốc-ngữ, và khóa-sinh cũng có bài bằng quốc-ngữ, mà nhân dân cũng rất lấy làm ham, cũng vì một cớ ấy. Cái bằng sơ-học yếu-lược bây giờ, tuy không thể cho được có những điều lợi ích như cái bằng Sơ-học Pháp-Việt, nhưng cũng nên cho có cái giá-trị hơn lên ít nữa, hoặc được quyền bầu-cử, hoặc được có tư-cách làm lý-dịch, cho những con nhà nghèo, hoặc là tư-chất kém, được cái bằng ấy, cũng đã được hưởng cái quyền lợi nho nhỏ, mà tạm giả được cái nợ sách đèn. Có như thế thì cái bằng quốc-ngữ có giá-trị, thì các môn học ấy, không những là người lấy đỗ làm thang bước qua phải hết lòng giảng cứu, mà người lấy học đến đó làm chỉ cảnh cũng vui bụng tập rèn, sự giáo-dục nhờ đó mà mau phổ-thông, nền quốc-văn cũng nhờ đó mà mau thành-lập.

Ôi! ở nước người ta sẵn chữ sẵn tiếng, thì sự học phổ-thông quả không đến nỗi khó khăn gì; nước ta thì xưa nay học nhờ viết mượn, về sự giáo-dục thật là một sự trở ngại to; bây giờ cho học phổ-thông bằng chữ quốc-ngữ thì sự trở-ngại đó đã bãi trừ đi được hẳn rồi, nếu lại khéo dùng cái phương-pháp tưởng-lệ cho dân gian chịu theo học nhiều thì may cho cái tiền-đồ giáo dục ở nước ta lắm lắm.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 14 Octobre 1924

Quan tổng-thống Doumergue tại Nimes

Sáng hôm thứ hai, quan tổng-thống đến thăm viện bảo-tàng và làm lễ khánh-thành đài Mỹ-thuật. Buổi chiều, ngài đến Aigues-Vives là nơi quê-hương của ngài, nhân dân sở tại hoan-nghênh. Buổi chiều ngài đi hỏa-xa về Paris. Sáng hôm nay tới nơi.

Một cuộc bay

Trung-úy Charles bay từ Paris qua Rabat đến Tunis và từ đấy lại trở về Paris

Việc bầu cử ở nước Anh

M. Macdonald có đọc diễn-văn ở Glasgow nói rằng nghị viện mà phải giải tán, cái trách cứ bởi đảng bảo-toàn và đảng tự-do.

Nước thở với nước Anh

Nước Thổ để trình hội Vạn-quốc mọi việc khó-khăn về cái vấn-đề đất Mossoul.

Việc đất Hédjaz

Ở Caire có tin đến nói rằng Ali trước đây lên ngôi vua đất Hédjaz thế cho cha là Husse n, nay lại bỏ La Mecque mà đi.

Cavite, ngày 15 Octobre 1924

Khí-cầu Zr 3 của Hoa-kỳ

Berlin 12. — Khí cầu Zr 3 có gởi đ-tin đến nói rằng hồi 9 giờ 36 sáng. đã bay qua mũi Or égal (Tây-ban-nha). Ở trên vũng Biscaye giời tốt, khí cầu bay 80 dặm một giờ.

Khí cầu Shenandoah

Son-Francisco, 12, — Khí cầu Shenandoah đi Santiego sáng sớm ngày 13. Vì khi qua rặng núi Rocheuses gặp bão tuyết nên chậm lại.

Cuộc bay vòng thế-giới của nước Argentine

Tokio, 11. — Pai-tướng Zanni có nói không biết phi-tướng có bay vượt qua Thái-bình-dương hay không.

Việc bầu cử tổng-thống ở Hoa-kỳ

Chicago, 11. — M. W.ll.am, M. Butler, hội trưởng hội-đồng quốc-dân của đảng Cộng-hòa có nói số tiền của hội-đồng dự bị để chi tiêu về việc bầu cử là 1.095 000 hoa-viên.

Trái-khoản của nước Đức

Londres, 11. — Người Hoa-kỳ sẽ mua quá một nửa số phiếu về trái khoản 300 triệu dollars của nước Đức. Trái-phiếu biên ngày 15 octobre, hạn trong 25 năm thì hoàn vốn. Lợi tức được 7 /. Mỗi vé bán 92 dollars.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Quân Phụng thắng thế

Tin Phụng-thiên, 5 Octobre — Tại đại bản doanh của Trương-tác-Lâm có tin rằng lữ-đoàn thứ ba do Trương-tác-Tương đốc suất, đã trận đường lui của quân Trực-lệ ở Chapeng, về miền tây nam Ling-yuen và bắt sống một nửa lữ-đoàn của địch quân đủ cả khí-giới.

Lại có tin rằng lữ-đoàn thứ chín và lữ-đoàn thứ mười ba của Trực-lệ bị quân Phụng-thiên đánh đuổi. Quân Phụng-thiên lấy được nhiều đại-bác, súng tay, quân nhu và ngựa.

Chánh-phủ Nga với việc chiến-tranh

Tin Londres, 6 Octobre. — Viên phóng sự ở Riga của nhà báo *Times* có nói chánh-phủ Xô-viết nước Nga phản kháng về việc nước Anh và Hoa-kỳ can - thiệp vào việc nước Trung-hoa. Chánh-phủ ấy có nói việc can-thiệp ngày nay xem chừng đồi ra một mặt khác. Mấy nước đế quốc chủ nghĩa ấy, hết sức âm trợ cho Ngô-bội-Phu, vì các nước ấy chắc rằng Ngô-bội-phu thắng thế, trừ ra khi Nhật-bản có trợ lực cho Trương-tác-Lâm không kể. Chánh-phủ Xô-viết định điều đình với Nhật-bản, để làm cho Nhật không trợ lực cho Trương-tác-Lâm.

Người Nhật với việc chiến-tranh

Tin Bông-kinh, 6 Octobre. — Chiều hôm nay, ba người có chân trong một hội bảo thủ, gọi tên là hội Ái-quốc, xông vào bộ Ngoại-giao để biểu tình phản-đối cái chánh sách của Nhật-bản với Trung-hoa, và để làm cho thiên hạ chú ý đến cái ý kiến của họ về cái chánh-sách ngoại giao. Họ vào trong phòng giấy quan thượng-thư, quan thượng-thư không có đấy, họ chỉ thấy các viên chức thuộc họ, họ liền đánh đập các viên chức ấy. Mấy sau mới bắt được họ.

Cũng ngày ấy. — Mấy người đi ô-tô xin vào hội-kiến với quan thượng-thư. Các viên chức trả lời rằng quan thượng-thư vắng mặt. Họ cứ xông xáo vào phòng giấy quan thượng-thư, rồi chạy vào các phòng giấy bên cạnh, đánh đập các viên chức và hủy-hoại đồ đạc. Họ bỏ đi rồi, cái chính-sách đối với Trung-hoa thực đáng làm xấu hổ cho nước Nhật. Sau linh cảnh sát khó nhọc mới bắt được họ.

Hội Ái-quốc ấy có đạt giấy cho hội-viên rằng muốn bảo-vệ sinh mệnh và tài sản cho người Nhật, thì Nhật bản không thể khoanh tay ngồi đấy được.

(Điện-báo Havas)

Quân Chiết-giang đầu hàng

Tin Thượng-hải. — Tại khắp hàng trận quân Chiết-giang đều đầu hàng với quân Giang-tô.

Vì một viên tướng của Lư làm phản, bỏ đường Thượng-hải không giữ, nên Lư phải trốn xuống một chiếc tàu Nhật.

Quân Giang-tô chiếm được Nam-tường và tiến đến Lunhuan. Người ta nói các tô-giới không có điều gì đáng ngại cả.

Việc chiến-tranh Giang-Chiết liễu kết

Tin Thượng-hải. — Việc chiến-tranh Giang-Chiết đã liễu kết. Ở miền bắc thì vẫn đánh nhau

VĂN UYỂN

Nỗi lòng

Đốt than theo khói lên trời
Hỏi xem cụ thấu việc đời hay không?
Có chi xét xử chẳng công,
Kẻ ên ai luống cất lòng đong nỡ nhàng.
Cũng người đây xuống trần gian,
Cũng lại cũng mắt rỡ ràng bẩn hoi.
Chẳng ăn hoang, chẳng chơi bời,
Mà sao người có mình thời xác mo.

Lê-thế-Tự

Nhất dạ Hồng-lâu khúc

Bốn phương mây nước một màu,
Ra vào lấy chốn Hồng-lâu làm nhà.
Cảnh béo gặp phải nước sa,
Con đường vô hạn nghĩ mà buồn tênh.
Giới cao bề rộng thênh thênh,
Tránh sao cho khỏi nợ tình mà mong.
Bây giờ tự cửa đứng trông,
Xót thân đứ vẫng đau lòng tương lai.
Tấm gió xe ngựa những ai?
Gương vui gượng nói gượng cười [cho qua.
Chín giờ vào cuộc cầm ca,
Câu văn là phách gọi là cho khuây.
Mười giờ vào cuộc tình say,
Rượu truy hoan nỡ-p chưa cay giọng [tình.
Mười một giờ hải-thệ sơn minh,
Cuộc trăm năm tưởng tử sinh vào [vòng.
Mười hai giờ chung gối loan phòng,
Chút thân chìm nổi anh hùng ra lay.
Một giờ ngẫm phận bèo mây,
Tưởng rằng khổ lận tới ngày cam lai.
Hai giờ để dỉ bên tai,
Nỗi sầu luống những thêm dài trông [canh.
Ba giờ nhớ đạo sinh thành,
Ngẫm từ-ô, thẹn cho mình biết bao.
Bốn giờ nhớ nghĩa đồng bào,
Ngẫm thơ Đường-lệ mà mang ngao ngán [lòng.
Năm giờ xót phận long đong,
Biết rằng có vẹn chữ đồng cho chăng.
Sáu giờ đổi ngọn thần đăng,
Phao dân hầu cạn bóng giăng tà tà.
Phận hèn như hạt mưa sa,
Chiếc thuyền đã gặp phong ba cũng [đành.
Quản chi lên thác xuống gành,
Mà trong bể thảm mông mênh tuyệt [vời.
Cậy ai lên hỏi ông giời,
Sao phong trần cứ buộc người hồng [nhan.

Nam-định, Thái-văn-Phúc.

MỘT CÁCH ĐÁNH CÁ KHÁC THƯỜNG

Thợ mỏ ở đảo Elbe thường dùng dầu cốt min luôn, nên thỉnh-thoảng họ lại lấy gấu một vài viên để đánh cá.

Cái cách họ đánh cá bằng cốt-min rất là nguy-hiểm, mà cần phải có nghị lực, và phải tài giỏi lắm mới được.

Họ thường dùng thuyền cá-nốt rất nhẹ. Hai người ngồi một thuyền. Một người phải bơi giỏi, một người phải biết dùng kính chiếu cá rất khéo. Kính chiếu tuy họ thường dùng một cái bình tròn bằng tôn, đáy có một cái gương rất sáng, để đưa đi ở trên mặt nước. Người cầm kính nằm áp xuống ở đằng mũi thuyền chiếu xuống nước mà ngắm. Chiếc kính như thế nhìn được rất sâu.

Hễ ngắm trông thấy chỗ nào nhiều cá, thì cắp bảo cho người kia bơi thuyền đến chỗ ấy. Người bơi thuyền phải chắp tay chèo lắm mới được. Thuyền bơi đến chỗ có cá, thì ném cốt min. Lúc ấy mới là nguy hiểm. Ném vội quá không mạnh quá, có khi cốt min nổ trong tay, thuyền vỡ người bắn đi. Ném g ỗi, á chết vỡ sọ, song cũng lắm còn sống không chết! Lúc bấy giờ người mới nhảy xuống nước mà bắt cá, lắm lúc người với cá đánh lộn nhau đỏ đội. Cá chết rồi họ thường dùng lưới để câu cá lớn, vì bọn thuyền c ài ở đảo Elbe không hay dùng lưới câu lớn nhiều, trách nào lại chẳng ít người hâm mộ.

Tự do diễn đàn

Bàn góp về văn - đề « Cần thầy giáo »

Xem báo *Trung-Bắc* số 2263, được nghe mấy lời hàng-b ện của ông T. tôi rất cảm-phục ông, và xin lạm bàn-đồng tình cùng ông mà bàn rộng ra. Cứ cái tình hình các viên chức trong ngạch Học-chính bây giờ, quyền lợi, danh vọng thật trăm cái cái gì cũng kém cỏi cả, trách nào nhà Học-chính chẳng phải kêu thiếu người bổ dụng luôn.

1° *Lợi kém các tòa các sở* — Có bằng thành-c ung hay Tiểu-học tây, tuy bổ giáo-học hay thì vào các tòa thì đều được tập sự cả, song tòa Sứ thì nào ký bổ tri-huyện, tri-châu, nào thì tham tá phủ-thông, đều còn có thang lần bước, hoặc hàm cao, hoặc lương hậu; chứ lòng sự nhà Học-chính thì lúc bổ giáo-học, lúc hưu giáo-học, muốn tỏ là người có tài học cũng không còn có cách tiến thân được, trừ ra xin từ chức, giã hạn mà vào các bản Cao-đẳng, còn thì vô kể khả thi; lại đến những người có bằng sơ học mà xin vào nhà Học-chính, nào mấy ai đã được giáo-tập tập-sự ngay, còn vài ba năm phụ-biện, lương tháng hơn chục bạc, đành là chỉ dạng không đủ rồi; giả-sử thì vào Bưu-điện hay Thương-chính thì đã ngất ngưởng thầy phán t ầy thông, lương tháng hơn ba chục, kẻ hầu người hạ, thế nọ thế kia; nếu ở ngạch giáo-tập thì còn có ai coi ra gì nữa.

2° *Làm giáo-học khó nhọc hơn các sở.* — Lợi đã chẳng bằng ai, sở đến công việc thì lại không ai khó nhọc bằng; ở các tòa các sở, người nào việc ấy, hết ngày xong việc, mỗi ngày từ mấy giờ ở sở, còn ngoài ra là giờ nghỉ cả; về Học-chính thì có nhiều ngày ngồi thật, song các ngày ng I thì nào soạn bài, vào sổ sách, nào chấm vở học-trò, các ngày nghỉ và các giờ ở trường về, ông thầy lại vất vả hơn lúc dạy học. Cứ ngày dạy học hi bỏ hết rất cổ bông họ-g, nhọc sức hết hơi. Công việc đã khó nhọc, qui-lão lại nặng nề, lợi ít làm nhiều, trách nào lại chẳng ít người hâm mộ.

3° *Cảnh giáo-học tiêu điều hơn các tòa các sở.* — Trừ ra những nơi thành-thị là khi rành việc còn có cách mà di-dưỡng tinh-thần, chứ ở chốn thôn-quê thì còn gì là thú nữa. Không phải tối phải nằn nằng ở thôn quê không có trà đình tửa điếm, ca-quán, hàng-lâu đâu, tôi chỉ phàn nàn rằng ở thôn-quê không sao mà tổ-chức những cuộc chơi có ích như phòng đọc sách, hội ca-nhạc, hội thể-dục, cuộc nói chuyện như ở các tỉnh lị, thật là: buổi học xong rồi cảnh vắng teo, đứng lên ngồi xuống lại nằm khoèo. Đọc sách một mình lâu cũng chán, quần một mình không đánh được, bóng một mình trao cho ai, mà nói chuyện thì lại chán quá, mình nói chuyện họ, họ nói chuyện cày, ông nói gà bà nói vịt, mình nghe cũng cười mà họ cũng chẳng hiểu gì. Cách giao-thiệp ở thôn-quê thì lại rất khó, hay đến họ cho là ninh, không hay đến họ cho là kiêu. Ông Giáp ông Ất bất bình nhau, sang c ơi ông Giáp, ông Ất ghét, trọ nhà ông Ất, ông Giáp bỉ. Thành ra lắm lúc buồn đến chết cũng cứ phải nằm méo nhà trọ. Gia chỉ đi lại có luật cưỡng-bách các giáo-viên phải đi t ượng-du ít là 18 tháng, cho nên ma thiêng nước độc cũng phải làm giảm bớt cái lòng hâm mộ vào nhà Học-chính.

4° *Các lễ vật.* — Học-trò ở chốn thôn-quê thì chán quá: vài đứa một lớp, giảm đến một nửa, nay bảo nộ bồm, chữ thầy trả thầy, lão cắp sách đi học thì lại tối tăm hoàn tối tăm, mở mặt hoán mở mặt. Học trò như thế, dù thầy dư tài su-phạm cũng không sao nhét chữ vào cho chúng được; các quan trên nào có xét tới, lại cho lỗi tại thầy! Thế còn gì khổ hơn nữa!

Lương đã chẳng được là bao, mà lính được đồng lương thì thật vất vả quá: nay cụ Thừa đi vắng, mai cụ Thừa đi vắng, đi đi lại lại, ra vào nhẵn ngõ cụ Thừa; mà mỗi lần đi thì gần đi vậy, xa đ ộ 30 k mỗi tới huyện lị, hay phủ lị, mà đi b ộ thì không kịp về, đi xe thì hai nguyên theo mẹ. Lương phụ hiện mà bớt mất hai nguyên thì có khốn không!

Lại khi thỉnh cầu điều gì thì thật chờ được tin giả lời lâu quá. Tuy quan trên sẵn lòng cho cũng phải quá tuần-lễ, vì đơn còn phải qua tay quản phụ-mẫu, đến tay quan Đốc bản-hạt rồi mới đến tay quan đầu tỉnh hay quan Giám-đốc; tức sức vì thì cũng chưa đến trường ngay được, lại phải qua tay thầy chánh, phó tổng, thầy lý, chán ra các thầy ấy mới cho đem đến, lắm khi việc rất cần mà giấy đến nơi thì đã trễ quá rồi. Thậm chí có khi nhân gặp dịp, các thầy ấy lại nói miệng là có sức ấy trát nọ. Hỏi trát thì báo còn chạy cho hàng tổng, vì giấy sức còn nhiều khoản khác. Và các quan phụ-mẫu lại cứ sức bằng chữ nôm cho các giáo-tập thì phần nhiều người không biết lại phải nhờ người xem, như thế có phiền không?

Có các điều phiền phức kém cỏi ấy, trông người mà ngẫm đến ta, mặt vực một trời, trách nào chẳng cố công cùng sức, bách kế thiên phương mà chen vào các tòa các sở, can chi chịu vài dấu vào nhà Học-chính cho khổ thân. Vì thế cho nên trừ ra một số ít người hoặc vì tình cảnh gia-đình bó buộc, hoặc chưa đến tuổi thì vào các ban cao-đẳng hay các tòa các sở, mới phải xin bổ giáo-học hay trợ-giáo để làm chỗ trú chân. Nếu tuổi đứng rồi, thì tới rồi, lại tìm cách mà đi nơi khác.

Ấy tình cảnh các giáo-viên là thế đó, ai còn thiết gì mà nhà Học-chính chẳng phải kêu thiếu người bổ dụng. Nếu cứ như thế thì còn thiếu mãi. Nay muốn cho nhiều người thích vô

giáo-chức cứ ngu ý thì mong mỏi được các điều sau này :

1· Lương bổng phẩm-hàm các giáo-viên nhất thiết cho hơn các v ên-chức các tòa các sở ;

2· Các trường nên thiết lập ở các nơi thị-trấn, hoặc gần các nơi thị-trấn, hoặc bên các đường giao-thông tiện lợi ; bắt các thôn xã cử gần đưa học đấy, bắt cứ có phải trường tổng mình hay không ; như thế cốt cho các học-đường lúc nào cũng được sầm uất.

3· Các đơn từ nhất loạt để về quan Giám-đốc, hay các quan Đốc-bản-bạt, rồi tùy ý các ngài có cần tư bảo gì với các quan đầu-lĩnh hay các quan phụ mẫu, như thế vừa nhanh chóng, vừa đỡ tốn thì giờ của các quan đầu-lĩnh.

4· Khi các quan phụ mẫu có hỏi han điều gì, thì xức đạt xin nhất thiết bằng quốc-văn hay pháp-văn mà trực đạt cho các giáo-viên, chứ không phải giản-tiếp ở các chánh-tổng lý-trưởng.

Nếu được như thế thì việc tuyển-bổ các giáo-viên có lẽ dễ dàng mà các giáo-viên tại chức cũng hết sức làm việc, khỏi phải đựng núi nọ trông núi kia, thì việc học ở xứ này mới có cơ phát đạt vậy. Mong lắm ! Mong lắm !

Bình-c wong, Phạm-duy-Hiển.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 16 Octobre 1924
5 Mauime

Âm-lịch

18 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Mậu-thìn
Hành-Mộc Sao Khuê, Trực Phá.
Kị : Thu-điền, Khắc-hợp.
NGHI : Tế-tự, Mộc-dục, Phá-ốc, Boại viện.

Giá thóc gạo

Gạo bằng nhất, mới tẻ		10 $ 65
— nhì	—	10 30
— ba	—	9 60
Thóc	—	6 50
Hạt nếp	—	6 50

Giá gạo. Kể từ ngày 15 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 35

Tàu sang Pháp. — Tàu *Réam* mang thư sang Pháp đến chiều thứ năm 16 octobre ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 16 octobre.

Hội-đồng chính phủ. — Hội-đồng chính-p ủ đến ngày 20 Novembre 1924 tại họp tại Hanoi. Theo như lệ thường niên cứ mỗi năm lại có nghị-định cử các hội-viên bản xứ một lần. Xem như sổ các ngài có tên sau này thì năm nào cũng vẫn thế, không có thay đổi gì cả.

Hội-viên thực thụ — S. E Tôn-thất-Hân nguyên Cơ-mật viện viện-trưởng, đại-biểu Trung-kỳ ;

S. E L'Oknba Thioeun Thương. thư bộ Hoàng t ất Cao-mên, đại biểu Cao-mên ;

MM. Lê-văn-Trung nguyên hội-viên Hội-đồng quản hạt, đại-b ểu Nam-kỳ.

Hoàng-trọng-Phu, tổng-đốc Hà-đông, đại-biểu Bắc-kỳ ;

Tiao Phetsarath, đình thần xứ Luang-Prabang, đại-biểu xứ Lào.

Hội-viên dự khuyết : S. E. Nghiêm-Bá, Cơ mật viện viện trưởng, đại-biểu Trung-kỳ ;

M. Lê-quang-Hiển, hội-viên thực thụ Tư-mật, đại-b ểu Nam-kỳ ;

M. Lê-trung-Ngọc, tổng-đốc viện Thượng-thẩm, đại-biểu Bắc-kỳ ;

S E L'Oknba Oum, thượng-thư bộ Hoàng-tuất Cao-mên, đại-biểu Cao-mên ;

M. Tiao Souvannarath chao-muong tiên Pakiay, đại-b ểu Ai-Lao.

Việc bán muối. — Kho muối ở Bờ-lèn (Thanh hoa) kể từ ngà 6 octobre-1924 trở đi, mỗi ngày chỉ bán cho mỗi người đến 25 kilos là cùng.

Xà-phòng THIBAUD

làm bằng nước hoa Cologne

0 $ 15 một bánh

Hiệu Báo-chí CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bức Tượng kỷ-niệm của ngạch khố-xanh. — Bức tượng này dựng ở vườn hoa Raymond là chỗ cuối phố Nhà-thờ, nay đã gần xong rồi. Bên mặt cái bệ tượng này đã thấy lắp bốn tấm đá trắng khắc chữ vàng in tên những người tử trận.

Bức tượng làm hình một người đàn bà tả cái biểu-hiện nước Pháp, tay cầm một cành lá liệng giơ lên cho các vị anh-hùng tử trận. Gọi là tượng kỷ-niệm của ngạch khố-xanh. (Garde Indigène) thì có lẽ không được đúng, vì ở trên bốn phiến đá khắc tên những người tử trận, ta chỉ thấy toàn những viên giám-binh và chánh quản phó-quản Tây mà thôi, chứ k ông thấy tên các hàng quản đ i Nam hay là cai linh khố xanh nào cả. Nhưng chắc rằng đến tháng chạp này làm lễ khánh thành thì các hàng quản đội, và cai linh Nam ta cũng được đến dự.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — M. Lâm-thanh-Mậu ở Caman (Nam-kỳ) vừa gửi ra cho bản-báo một số tiền 1) $.50 là tiền của ông và mấy anh em bạn ông quyên giúp các dân bị lụt ở xứ Bắc-kỳ ta, vậy xin đăng qui-tính p ương danh các nhà từ thiện như sau này :

MM. Ng-lo g Giáp. . . .	1 $ 00
Đặng văn Vi . . .	1 00
Nguyễn-v-Nên . . .	1 00
Paan-v-Mư-vi . . .	1 00
Nguyễ-v Gio. . . .	1 00
Lâm-thanh-Mậu . .	2 00
G ang-vang-Hôn. . .	1 00
Ng nghi-Dang. . . .	1 00
Huỳnh-v-Nhơn. . .	0 50
Nguyễn-v.-Thiện. .	1 00
Paam-ngoc-Thạch.	0 50
Nguyễn-v-Tam. . .	0 50
Cộng.	11 $ 50
Những số tiền bản-báo đã nhận được từ trước. . :	639 $ 45
Tổng cộng. . . . :	659 $ 95

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmcie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sá g 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

GỖ LIM CÂY!

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh ở Hà-cương, ước 70 thước cubes, muốn bán.

Hỏi tại bản-quán.

Trường mới. — Nay đặt tại làng Hà-lãng thuộc tổng Hải lãng, phủ Nghĩa-h ưng, tỉnh Nam-định một trường Sơ-học yếu-lược Pháp-Việt.

Trục xuất cảnh ngoại. — Những người Trung-hoa có tên sau này phải trục ra khỏi địa hạt Đông-pháp :

Vay-vieng Sou, Chang-p ay Phong, Luong may-Kim, Hoang-v-Ma, Bang-tai-Ky, Poun-vay - Pong tức Poan-duy-Bang.

Lời cảm ơn — Từ khi hội-đồng cứu-tế chúng tôi mở cuộc lạc-quyên để giúp đỡ n bị lụt, thì không những đồ-g-bào về bên Nam gởi sẵn lòng ng ta hiệp gửi tiền đến quyên, mà về bên nữ giới cũng được nhiều bà sẵn lòng từ th ện gửi tiền đến quyên nữa. Vừa rồi tôi lại tiếp nhận được số tiền 100 đồng của bà Phùng-lợi-K*, và 100 đồng nữa của một bà dấu tên, cũng là bà Văn-lương, bà Phúc-Lợi mỗi bà gửi quyên 10 đồng. Qui hảo thay tấm lòng từ thiện của các bà thật là hiếm có lắm vậy. Vậy tôi xin thay mặt dân bị lụt và hội-đồng cứu tế trân trọng cảm ơn các bà.

* * *

Tôi lại tiếp nhận được ông Phạm-văn-Thành ở Nam định gửi cho 400 quyển tiểu thuyết, nhan là *Vạn-lý-tầm-thân-ký* » tức là chuyện con biển nước Mỹ, mỗi quyển giá 0 $ 45 Bán lợi Hữu-thanh bắc quán số 59 phố hàng Gai và tại nhà ông Trịnh-xuân-Nghĩa số 7 phố hàng Gai, Hanoi, được bao nhiêu tiền quyên cả cho dân bị lụt. Mong rằng các bạn đọc tiểu-thuyết trong Nam Trung-Bắc mau mau mua giúp cho, không những được quyển tiểu-thuyết hay mà xem, mà lại ngu ý giúp đồng-bào bị lụt nữa.

Vậy tôi xin thay mặt hội đồng cứu-tế cảm ơn ông Phạm-văn-Thành và giới thiệu cùng các độc-giả.

Hội đồng cứu-tế hội-trưởng
Lê-trung-Ngọc

Sổ quyên số 722 của hội Nông-công-thương tương-tế, chi hội Hải-phòng. — M. M. Phạm-cao-Khoa 2 p. ; Vũ đức-Hồi 5 p. ; Phùng-bá-Nghĩa 3 p ; Nguyễn-duy-Tosi 1 p ; Phạm-ngọc-Lan 1 p. ; Trần-đình-Tế 1 p.. Nguyễn-xuân-Đài 5 p ; Nguyễn-văn-Ka 1 p. ; Hoàng đức-Chậm 1 p. ; Nguyễn-xuân-Mạch 1 p ; Nguyễn-đức-Hân 2p. ; Nguyễn-v-Ninh 1 p ; Trương-tuấn-Đức 1 p ; Trương-v-Phác 1 p. ; Ng.-v-Chi 1 p ; Ng.-ngọc-Đại 1 p. ; Đặng v-Ngữ 1 p ; Hà-ngọc-Thuần 1 p. ; Ng.-duy-Hào 1 p. ; Lâm-ngọc-Bàm 1 p. ; Trần-quang-Vinh 1 p. ; Lê-v-Minh 1 p. ; Đào-tấn-thâm 3 p. ; Ng.-xuân-Ty 1 p. ; Paam-quảng Huy 3 p. ; Ng.-đức-Bân 1 p. Vũ-v-Âu 2, p. Ng.-v Ninh 1 p ; Trần-thuy-Bích 1, p. Ng.-hữu-Beay 1p. Phó-quốc Khanh 1 p. ; Trần-đăng-Khoa 2 p. ; Lê-ngọc-Đắc 1 p. ; Vũ-đình-Tài 1 p. ; Trần-v-Quang 1 p. ; Đỗ đức-Chí 1 p. ; Hoàng-hea-Lộck 1 p. ; Nguyễn-gia-Mô 0 p. 5 ; Ng-tang-Thao 1 p ; Phạm-v-Trung dit Tăng-kỳ 3 p ; Lê đức-Chuyên 1 p ; Ly-Louen 2 p. ; Ng.-bá-Hanh 1 p ; Trương-văn-Mỹ 1 p. ; Trịnh-v-Năng 1 p. ; Vũ-thiện-Nghi 3 p. ; Đặng-v-phong 1 p ; Lê-hoàn-Phúc 1 p ; Phạm-kim-Bảng 2 p. ; Hoàng-đức-Hồ 1 p. ; Lưu-đức-Tuyên 1 p. ; Ng.-ngọc-Thuần 0p.50, Ng.-đình-Tài 1 p. ; Nam-Tân 1 p. ; Vũ-quang-Tứ 0 p.5 ; Ngu.-v-Tập 3 p. ; Trần-đăng-Long 0 p 5) Nguyễn đức Hy 1 p. ;

Tổng cộng : 81 p. ;

Một tuần lễ chiếu bóng rất đặc-biệt ở tại

CINÉMA PALACE

HANOI

Từ thứ tư 5 đến thứ ba 7 Octobre 1924

Chương-trình

Chiếu toàn những phim ảnh Annam

1° **Hội Kiếp-bạc.**

2° **Chuyện Kim-văn-Kiều.**

3° **Phong cảnh Kinh-đô Huế.**

Xin mời các quý-khách chiếu-cố.

Giới thiệu sách mới. — M Ho ng-đình-Phụng mới tự soạn và xuất bản một cuốn tiểu-thuyết mới, nhan là *Thế sự tháng trăm Cô* gửi tặng bản-quán một cuốn, sách dày 41 trang, giá bán 0 $ 15 Vậy xin giới t iệu để độc giả biết.

Hội Trí-tri. — Đến thứ năm 16 tây này hồi 8 giờ tối sẽ họp Đại-hội-đồng thường ở hội quán, 59 phố hàng Quạt, để bàn việc lỗi lại điều lệ hội t o, thứ nhất là điều thứ 15.

Ngài nào bận việc không đi dự hội-đồng được, xin ủy quyền cho một ông hội-viên khác thay mặt để kỳ đại-hội-đồng này họp bàn được xong việc (khoản thứ 13).

Nay kính cẩn
Trí-tri-hội hội-trưởng
Paạm-Quỳnh

Ngạch kiểm-lâm. — Các tỉnh k ểm-lâm tập sự có tên sau này, hết hạn tập sự, đều được thăng lính k.ểm lâm hạng sáu :

MM. Cao-v Quyết, Trương-văn-Trinh, Paạm-v-Khán. Vũ-v-Luân. Ng-hữu-Da, Ng v.Âu, Hoàng-văn-Ng- ên.

Ngạch tụ.-sự → M. Vũ-văn-Cai, tụ-sự hạng nhì tại tòa án Tuyên-quang được phép nghỉ 29 ngày tại Nam-định

Hội chợ Hanoi

Làm thử sản

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Ngạch cảnh-sát. — Người linh cảnh-sát Đội-g-Miên ở Hà-đông nay được tư chức. Cựu binh là Đoàn-v-Long được bổ thay, lương mỗi năm 120 đồng.

Trần-v-Duệ được ký bổ cảnh sát các tỉnh thì nay p ải xóa tên trong sổ.

Đoàn-đenh-Khuê là cựu binh được bổ cảnh-sát Hải-dương thay người linh cảnh-sát Ng-v-Thức lương mỗi năm 112 đồng.

Lạc mất con. — Có một người đàn-bà nhà quê tên là Tạ thị Vuông lạc mất đứa con trai lên là Tạ-văn-Quynh, lên 4 tuổi ở trước của chợ Đồng-xuân sáng hôm qua. Đứa bé ấy mặc áo đỏ, da mặt xám, ngắm. Ai nhặt được xin cứ cho đưa đến đồ làm phúc hộ người ta.

● Ai muốn thêm lịch năm 1925 ? — Lịch mới năm 1925 bắt đầu nay bản-quán đương bắt đầu làm. Ai muốn bức vẽ xét đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công-thương trong nước, ai muốn thêm lịch năm 1925, thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các k ểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp ngoài ra tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngay mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

JANVIER

24

SAMEDI

5. Timothée

Fête du nouvel An annam.

1er jour du 1er mois de l'An-Siêu

大月正

Kiến Mậu-dần — Tiết Mậu-thân

壹初

Ngày Mậu-thân Hành-Thổ — Sao-Chí — Trực Ngưu

NGHI : Mộc dục — Tế-tự Khai lạc — Tiếp-tế Lam-tiêu — Khai-lập Nạp-tài — Phát-mộc Bắn-tiệp — Sửa đường

Lễ Sanh-nhựt « Xuất-nam nhất đề » nỗ hoàng nam thi đỗ. Làm nhà rộng nên làm hướng nam.

(Năm nay sao tuổi Giáp-tuất ngày 21 tháng chạp)

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35 một
Từ 11 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 10 . . .	0 45 »
Tiền cước.	0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ thường nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn viết thư về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi-xuân-Tuân
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Tiền tiêu của chó — M. Phạm-v-Quý, buôn đồ điện ở hàng Gai trình rằng một người làm công của hiệu ấy tên là Ng-v-Bản lấy mất 183 đồng trốn đi mất.

Đồ-tường. — một người phu bị thương. — Chiều hôm qua, hồi 2 giờ rưỡi, có một bức tường dài 4 thước cao 2 thước 50 trong cái nhà của người Trung-hoa đang làm ở ngõ hàng Bàn bị đổ, một người con gái gánh với lên là Ng-thị-Hun bị gạch rơi xuống, xây xát cả chân, tuy vậy thương cũng không nặng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Câu chuyện ở nhà ga. — Hồi tám giờ tối hôm thứ hai vừa rồi, ở nhà ga Haiphong nhộn nhịp những quan khách, nào kẻ ra nào người vào, tiếng cười nói xen lẫn với nhiều câu chuyện rất ý-vị của từng bọn hành khách một : bọn thì bàn cuối năm nay nên in *cái bi-dât* kiểu nào cho trang-nhã, kiểu kia mới đủ chức tước ; bọn thì phàn-nàn thời giờ đi ỏi quá nên không kịp đi thăm những thứ có hồ-ích riêng ; cũng có bọn kêu ca rằng mấy bữa luôn toàn ăn cơm tây cả, thành trong mình khó chịu, lại may cũng có bọn nói cuộc du-ngoạn của các ông Nghị-viên tư-vấn Bắc-kỳ hồi ban ngày còn dở dại, nghĩa là đến mỗi nơi chưa để các ngài quan-sát kỹ thì đã vội phải lên xe đi nơi khác... Câu truyện đang nghe dở có anh phu-xe xấc láo phạm, dám kiếm một ngài vừa ấu-trang có đeo thẻ-bài trả không đủ tiền để ngài ấy phải bựa lòng bồi ly-se mấy câu và toàn thuốc g cho mấy cái tai. .

Tiếc rằng giờ xe chạy đến nơi nên thấy đều rất quăng cả, mà chỉ còn văng-vẳng những tiếng tỳ-biệt nhau với những giọng thằng nhỏ bán điếu, con mẹ hàng quà rao inh ỏi ở gần mấy toa hạng tư.

Ai Hi lại cảo.

Nạo ô tô — Ngày thứ hai, hồi 18 giờ 15, M. Phạm-cao-Lục đi xe ô-tô cứu lái lấy đến phố Saigon và phải một cái xe đua của người Khách tên là Pân hoe Yune, số 127, phố Maréchal Pétain. Không can gì đến người và thiệt hại không mấy.

Thảm trọng. — Sáng ngày thứ ba, hồi 8 giờ, người ta thấy xác một người đàn ông chết năm ở trước cửa nhà số 90 phố Đầu cầu, sở cảm phải người khám xét, không rõ án quán ở đâu và khắp mình mẩy không thấy thương tích gì khả nghi thì lập tức cho đưa vào nhà xác để mai táng.

Trẻ con lạc. — Phạm-văn-Quán, làm nghề điện, nhà số 120 đường Belgique, có đơn trình rằng đứa con nuôi tên là Ng-văn-Ry đi đâu mất từ ngày 10 octobre hồi 15 giờ 30

Sổ áo mày. — Ngày hôm kia bắt quanh thành-phố được 14 tên ăn mày thì lập tức đã giải sang Nói-đèo.

Cuộc hát giúp người bị lụt. — Thổ chết cáo còn biết quay đầu về tổ, huống chi là nhân-loại, mà rất trọng thay là nghĩa đồng-bào ! ! Chắc là ái nội chư quân không ai là không biết cái tin lụt lội năm nay đấy nhỉ ? Than ôi ! dân ba tỉnh Hưng-yên, Bắc-ninh, Hải-dương, nào có tội-tình gì, mà năm thay cho hóa-công kia thực có nỡ lòng đem ngọn sóng vô-tình gây nên bao nhiêu nỗi não nùng đau đớn ! ! Chẳng kể chi những người bạc-mệnh, tấm thân bèo yếu đương sao nỡ với sức giời, bị lôi, bị kéo, bị đẩy, bị đun, vẫng vẳng theo sức nước, hoặc xô vào vực thẳm, sông sâu, hoặc mắc vào khe hở dọc bụi ! ! ! cũng còn đỡ khổ, sống chẳng gì ra chi, thà rằng chết quách ! ! Nhưng chỉ thêm thảm-thê cho những kẻ sống còn lại, quẫn cùng nheo-nhóc, vỏ kẻ dưỡng-t ân bao nhiêu hoa-màu mườn ruộng đã hóa một tấm tha-ma vải liệm biết bao người. bạc-mệnh, mà những của cải bạc-vàng cũng tiêu-tán ra những nơi đáy biển đồng sông ! ! ! Ôi thôi ! nói ra đau lòng, mình lễ đâu cứ nghiêm nhiên lãnh đạm, bằng-hờ như bọn khách qua đường, thờ ơ như cháy nhà hàng phố, chẳng chút tỉnh đoái tưởng đến người đồng cảnh hay sao !

Nghĩ vậy nên chúng tôi, có người ki làm việc, có người đi buôn, đồng-thanh tương ứng, ra công luyện tập m t vở tuồng ca cải-lương, xin phép quan Đốc-Lý đem ra diễn tại rạp Cinéma Gaumont phố Đầu-cầu-đất, thu được bao nhiêu xin giúp kẻ bị lụt hết cả, còn các tiền phí-tổn chúng tôi xin chịu. Khi nào công việc hoàn-thành, sẽ xin đăng tường-trình các báo-c ương, chứ không dám nhờ ai ngoài mặc cái áo nhân nghĩa, mà trong đeo bộ ruột tư-lợi. . . .

Ngày 18 octobre 1924
Đang tâm giờ rưỡi tối khai diễn

Tuồng hát cải-lương
« BỘI PHU QUẢ BÁO »

Và tuồng này nhan đề là « Bội-phu quả-báo » kể sự tích Lý-ngọc-thơ con nhà trọc phú, nguyên trước có đẹp duyên Tiên-Tấn với Thái-Hòa là một người hàn-sĩ. Chàng Thái-Hòa tuy cảnh nhà bần-bách, nhưng trí tang-bồng những lăm le thỏa bước thang mây, Lý-ngọc-Thơ vẫn quen nói lấu son gác tía, đài-các phong-lưu, chịu sao lối những cái cảnh nhà nghèo sao khỏ. Vì thế nhân khi chàng Thái-Hòa gặp cơn gia biến, chàng bèn thay đen đổi trắng, mà đứt nghĩa tao-khang, quyết tình li dị, để tìm chốn cao sang.

Một ngày cũng nghĩa trăm năm,
Trách ai mà lại thương thầm cho ai !

N ung cảm thăng bằng tạo-hóa chi-công Lý-ngọc-Thơ từ khi phụ chồng, gặp ngay được chàng công-tử Hải-Vân, chàng này thạo lối ăn chơi, quen tay phung-phá, chẳng được bao lâu mà con mai đỏ-bác đã tàn-ảnh chàng đến nỗi cửa cải bạc vàng tiêu-tan mất cả, rồi lâm đến công-nợ bủa bo ; đến khi chàng xem chừng nàng đã sắc nhạt với, thì bóc lột lấy của tư trang, rồi ruồng rẫy nàng thậm tệ : thế mới biết.

Bạc đen là cái thái đời,
Phụ người chẳng bỏ khi người phụ ta.

Tấn kịch này nguyên của M. Nguyễn-công-Bình giáo-sư trường « Chasseloup Laubat » ở Saigon soạn ra, hiện các sinh-viên trường Cao-đẳng đã có đến ở Hanoi một lần, để giúp dân bị lụt năm ngoái.

Chuyện đã có lý thú, đến ra theo lối cải-lương, bỏng lơn sao cho ý vị, dân phách lại phải dịu-dàng, thực là khó quá, nhưng chúng tôi nặng lòng công ích, không quản công phu, xin hết sức phô bày cái ý hay của người soạn kịch, về phần luân-lý, sau là hiến các ngài một cuộc vui hiếm có, vì các ngài trước làm phúc, sau mua vui, các ngài chẳng cổ đến : chúng tôi xin thêm tạ.

Giá chỗ ngồi

Loge.	3 $ 00
Fauteuil	2 00
Première	1 00
Deuxième.	1 00
Promenoir	1 00
Trois ème	0 50

VIỆT-IRI

Việc đổi thùng. — Nhân-dân trong phố Việ-Iợi đều lấy làm khó chịu về cái việc đổi thùng ở phố này, vì việc thuế thùng vốn là việc tự do tùy ý a muốn thuê thì thuê, thế mà người chủ lính trưng việc lấy ít lâu nay lại cố dụng tinh cầu cho thành ra một sự bắt buộc như thể là một thứ thuế mới, khiến cho ai nấy đều lấy làm ta thán quá chừng.

Ở bạt lị này chung quanh có cánh đồng rộng bao la, sự phòng hỏa xưa nay không vì sự k ông thuê thùng mà sinh ra ngăn-trở, bay có l ại gì đến sự vệ sinh chung ; gia chi dĩ từ năm ngoái nhân-dân trong phố đã gộ-nhiều xin phép quan trên cho lập m t cái nhà điếu chung cho cả thành phố rồi, thì thường cái sự h uê thùng này chỉ còn để tùy ý ai muốn thuê nữa thì thuê, chứ lệ nào còn phải bắt buộc được, chẳng qua chỉ vì mấy người làm lợi về chuyện rả để ăn đó thôi.

Nghe đâu nhân dân đã có giấy kêu rồi mà chẳng tỏ quan trên xét xử ra sao ?

PHÚ-THỌ

Bị thùng rượu đổ toạc đầu. — Hôm rằm tháng chín ta vào khoảng 2 giờ chiều, ở bờ sông trước đình Các-đu có xảy ra một sự rắi ro như sau này : Số là ở đấy có một đống thùng rượu chồng cao ngất ngưởng mà lại ở trên cỗ đất không được bằng phẳng. Tự nhiên k ông ai dụng chạm gì đến, mà lăn ầm đổ ra xuống thùng rượu loang toang tung bắn cả xuống sông, số chai rượu gặp vỡ cũng khá bại. Ngay lúc bấy giờ có 3 đứa trẻ con chơi nghịch ở bên cạnh đó, bị thùng rượu xổ đổ đè phải đầu toạc đầu gập mặt, máu chảy lênh láng, ai nấy lúc bấy giờ trông thấy đều rằng người khiếp sợ. Xét ra đống t ùng rượu ấy đổ là tại thế này : là tại thùng rượu xếp đống trên chỗ đất hơi gồ ề và dị nề, sau đất lăn xuống thì đống thùng rượu đổ lệch nằn-nì với xô đổ. Mong rằng người coi việc khuân vác tuồng rượu ở tàu hoặc thuyền rượt lên bờ sông, về cần thận xếp đặt chỗ đất bằng phẳng thì mới phòng giữ được sự nguy hiểm cho mọi người.

Nguyễn-chu-Nhụ lai cảo.

THÁI-BÌNH

Một bọn đi lừa. — Báo *Avenir du Tonkin* có đăng rằng :

Sở sen-đầm đã cho xét về việc đi lừa có hai người thu-lý kho-bạc can phạm vào. Nguyên là hai người này đồng mưu với mấy tên nữa lấy 150 đồng của vợ g ê một người lính tập mới lính được 250 đồng và 60 đồng nữa của tên lý Duệ mới lính được 214 đồng. Bọn giảo quyệt ấy đánh lừa người nhà quê khờ dại kia rằng tiền đó lấy là để quyên vào việc xây phần mộ cho các lính Tây.

Ta mong rằng những tên ấy sẽ phải trọng phạt để làm gương cho những kẻ khác đừng bắt chước thế nữa. »

(Xem trang thứ ba, cột thứ năm).

ĐÃ CÓ BÁN :

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-Quân)

Của ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Sách này cũng theo kiểu bộ « TÁI-SINH-DUYÊN » chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên. Mỗi cuốn giá 0 $ 90 Viên trước gởi 0 $ 20. Ngài nào muốn mua, xin kịp gởi thư và Mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Bộ « SONG-PHƯỢNG KỲ-DUYÊN » cũng đã xuất-bản lần thứ ba. Xin đổi lại các bức vẽ theo kiểu mới.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ORO TAT
ỐC VÀNG
đẩy mở-nắc.
15 nhà chạy
Một bộ kim
có chất độ vững
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
1020

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thứ trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bình chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hết trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bảo-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Đề chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BÀO-CHUỐNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ngay.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

NAM-ĐỊNH

Cái nạn ô-tô. — Ngày mồng 10 vừa rồi, hồi 9 giờ sáng có chiếc xe ô-tô của M. Nam sang đo *chauffeur* Hoàng-Nguyên cầm lái đi đến làng Cần-hộ thì phải một người đàn bà chừng 40 tuổi không rõ căn cước thế nào, người đàn bà bị lấy tay vỗ đầu vỡ mấu nhiều lắm, khiêng vào nhà thương mới đến nơi thì đã chết.

LẠNG SƠN

Kết quả việc hát làm phúc. — Tối hôm 4 octobre vừa rồi, tại chợ tỉnh các ông tổng sự tòa Sứ cùng các công sở đã hết lòng vì nghĩa cổ-động cuộc hát để lấy tiền cứu dân bị lụt, tuy tiết trời khí nóng nực, song cũng được các quí quan cùng các nhà thân hào đến dự cuộc rất đông, chừa 8 giờ đã hết chỗ ngồi, ấy cũng nhờ tấm lòng sốt sắng của ông Trần-phương-Thế từ ký tòa Sứ đã hết lòng vì nghĩa cổ-động thành cuộc hát.

Tiền thu được là . . . . 184 $ 41
Các ông đồng tâm cùng mỗi ông một đồng. . . . 84 . 00
Cộng là. . . . . 268 $ 41

Trừ tiền chi phí 77 $ 44, còn lại 190 $ 79 đã gửi về hội-đồng cứu-tế ở Hà-nội.

Thuần-phong lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Ân chuẩn điều khoản về lễ Tứ-tuần ban hành tại ngày 1 tháng giêng năm Khải-định thứ chín.

1. Kinh-ngoại Xã-tắc đàn, Sơn-xuyên đàn, Lịch-đại-đế-vương-miếu, Văn-miếu, Võ-miếu, Quan-công-từ, Hội-đồng-miếu, Đô-thành-Hoàng-miếu, công-thần-miếu-lương, Trung-nghĩa-từ cùng các thần kỳ có liệt vào tự-điển đều có tri-tế một lượt.

2. Thổ-ngơi-quốc thần kỳ đã dự phong tặng nay đều gia tặng.

3. Tiết-thứ trận-vong tướng-sĩ cùng như ấy từng chinh tế-vong viên-binh đều có ân-tế một đàn. Trực-trung trận-vong tướng-sĩ mà về bên Đạo sẽ do bổ trích một số bạc thưởng giao cho tại-kinh địa-giáo đường làm lễ kỷ-niệm.

4. Kinh-ngoại văn tứ-phẩm, võ tam-phẩm dĩ thượng phụ-mẫu đã được chiếu lệ phong-tặng và bản cấp tiền tế rồi nỏ nói gì, hễ ai được thăng tại khánh-niên dĩ tiền, đáng được phong-tặng ban cấp tỉnh-tế đều chiếu theo pháp-hàm tâu xin chỉ-chuẩn thi-hành.

5. Kinh-ngoại văn-võ quan-viên, phụ-mẫu đã chiếu lệ phong tặng nỏ nói gì, còn nữa tùng-nhị-phẩm phong tặng nhị-đại, chánh tùng nhất phẩm phong-tặng tam-đại, đều chiếu theo hàm phẩm của con cháu mà để thứ phong-tặng.

6. Lịch-khoa tú-tài cống-sinh, hễ ai tuổi ngoài 40 mà không có can liện khoản gì, đều cho thọ hàm đại-chiếu.

7. Các sinh-viên ở trường Yên-bác, trường Quốc-tử, và trường Quốc-học ở Huế cùng các trường Cao-đẳng ở Hanoi, nếu ai tánh nết tốt, học-hành giỏi mỗi trường lượng thưởng vài ba tên để thị khuyến.

8. Ở các địa-phương: những người tài phẩm-ưu trường, sơn-lâm ẩn-dật ở thôn-giã mà hay làm sắc-lâm sử, hoặc lập báo-quán, hoặc thông-tri về lối tư-vấn-nghị-luận, xét hẳn có ích với nước với dân, gia quản địa-phương xét thiệt tâu xin chỉ-chuẩn lục-dụng hay là thưởng.

9. Ở trong nông-giới và thương-giới, hễ ai xét là đại-nông cự-thương mà có lòng hiếu-nghĩa trợ-bần, tế công lợi dụng cùng các công-cuộc, Lễ ai có công-nghệ tinh xảo xuất sắc, đều do thượng-ty xét xin lượng thưởng.

10. Phàm các gián-binh tập-binh cùng các cuộc binh tượng ngày trước, về nghỉ chưa được phẩm hàm gì, hễ ai tuổi từ 60 trở lên mà kể trước tùng-ngũ thông-kê được 20 năm, hiện nay không có can khoản, đều tượng-thưởng cho hàm tùng cửu-phẩm đội-trưởng, nhưng do quan địa-phương xét thiệt tự do nha sở quan tâu xin thi-hành.

11. Quan viên kỳ bào ở các xã thôn, hễ biết tuân theo lời thượng-dụ ngày tháng chín năm Khải-định thứ 4, về việc quan-hôn tang-lễ đều biết theo lối tinh ước không có hủ-phí, lại hay hiểu khuyến nhân-dân lo việc nông ang không có du đãng vi-phi cùng tay tổ-chức các việc lợi ích như là: lập xã-thương để giúp dân nghèo, đắp đường để tiện hành-khách, khai cừ đắp đập để tiện nghề nông, trồng cây ở các chỗ đất trống cùng đôi bên đường sá v. v. lại những xã thôn nào phong thuần tục tốt, tự do các nha sở quan tham chiếu lệ cũ tâu xin thưởng cấp một cái biển ngạch hoặc một đạo thưởng chỉ để thị khuyến.

12. Ở Huế và ở các tỉnh, phàm những dân nghèo tàn tật không ai nuôi dưỡng sẽ lượng trích một số bạc giao cho quan địa-phương xét thiệt, đến ngày Đại-khánh sẽ chia ra mà chẩn cấp.

13. Phàm các tù-phạm can tử tội nên xử trảm-quyết đã thành án cùng chưa chẳng hạn, ở trong khánh-niên này đều giao cho bộ Hình phiên xin gia-ân có chẩn nhất thứ.

14. Các hàng tù-phạm tử giảm hậu cùng quản, lưu trở xuống, do quan địa-phương xét thiệt, đứa nào nên giảm, đứa nào nên thả, pháp bộ kể tánh danh quán chỉ càng tội trạng của chúng nó để về cho bộ Hình nghị hành; ở các phủ, tỉnh, đạo về các năm trước phàm những người can về tình nghi đã đổi lời giảm cứu không có thiệt rạng rõ cho về, hoặc giao sổ lại quản-cố hoặc đến tháng phải đến trình diện các phủ huyện giao quan địa-phương xét thiệt tự do bộ Hình tâu xin chỉ-chuẩn khoan miễn.

15. — Các sĩ-tử về các năm trước hễ ai đi thi đi hạch mà có can khoản gian-mạo, ẩn chứng thân bất đắc dĩ, thì bây giờ đều cho khoan miễn.

16. Ở Kinh và ở ngoài, chỗ nào mà có hiền-từ hiền-tôn, ngũ-tự-phụ, quan-phụ các quan địa-phương phải đò xét cho kỹ rồi đem sự thiệt tâu xin tinh biếu.

17. Xã thôn nào đình điền bất cập bộ mà có đơn kêu do quan địa-phương thương đồng khám-đạc mà quả thiệt thì sẽ lượng cho chước giảm.

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có tủ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

PHÒNG KHÁM BỆNH
56, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ nhật.
Chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ nhật. 2220

HÚT THUỐC LÁ « COQ » KHÔNG MẤT TIỀN. SAO LẠI KHÔNG HÚT?

Muốn biết cách làm thế nào thì hỏi tại hiệu GRANDS MAGASINS RÉUNIS *hoặc hiệu nào vẫn bán thuốc cho mình.*

Cuộc thi thuốc lá « COQ »

Trong cái hộp bày ở ĐỒNG-DƯƠNG ĐẠI-THƯƠNG-CỤC (Grands Magasins Réunis) có 42 gói thuốc.

Mr Phạm-thế-Đam fils
Mme Tư-Châu

đã trả lời đúng, vậy tuần-lễ này sẽ được hút 42 gói thuốc không mất tiền.

Mrs Đỗ-văn-Hai	Mmes Tư-Châu
Nguyễn-văn-Đàu	Nguyễn-thị-Kha
Nguyễn-trọng-Tuyên	Thị-Tu
Vũ-văn-Xuân	Thị-Tuân
Nghiêm-văn-Đỏ	Thị-Chang

đã gởi đến mười câu trả lời hơn cả, sẽ nhận được cô-li thuốc cuốn « COQ ».

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SÁN NHIÊN ĐÀI HỌP ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Đang mùa cúc chiều chủ nhật 26 Octobre 1924, xin mời các ông các bà hội viên ở hội « Sán nhiên-đài » đến họp đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây, số nhà 18 tỉnh Hanoi.

Hộ-đồng Trị-sự.

Tối thứ tư 15 Octobre 1924

CỬU MỸ ĐOẠT PHU
(Hồi thứ ba)

Giết người thế cũng nên khen,
Nào ai lỗ mặt biết tên Tất-Tùng.
Khuôn thiêng đã đúc anh hùng,
Rõ ràng liệt nghĩa thủy chung một nhà.

Tối thứ năm 16 Octobre 1924

CỬU MỸ ĐOẠT PHU
(Liên hồi)

Mà hồng nhiều nỗi truân chuyên,
Mảng ai sống sót gặp thì yên ngự gia.
Hữu tình ta lại gặp ta,
Đừng nên vội trách giời xa giới gần

NƯỚC LỤT...!
NƯỚC LỤT...!

Bao giờ mới hết nạn nước lụt. Hàn-Hải đang sửa soạn một tích hát đặc biệt, có nhiều giọng hát chèo đặt mới, hai đối đáp gọi là tích: « MẺ GÁI BÓ VỢ, LÚC KHỔ AI THƯƠNG » để đến tối thứ năm 16 tháng mười tây này diễn lấy tiền quyên vào các miền bị lụt.

Hôm ấy không ban chương-trình và không quyên tiền trong rạp. Mời quý khách chiếu cố đến cho, trước mua vui, sau làm việc nghĩa.

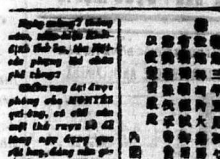
Bán vé từ tối hôm trước

Rượu bổ-đào
• TONIQUE TONKINOIS
Có từ những chi ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo sinh tự-nhiên ta ra đây cao không nhiều có mấy thứ thuốc về những bệnh ta làm trở-ngại cho trẻ con và người có tri thức không ai có thể tin được!

Xin xem cách thức dùng thuốc ở trang thứ 16 bên này.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, cây cho nhiều lắt.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thật có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ 16 bên này.

號正泰金
茶名子獅

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hải nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chủ-nhân tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà mà hết lòng nghiên cứu về các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử so sánh thì đã rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này: Kim-thái, Lâm-mậu, Công-thái, Như-ý, Tâm-bộ Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên thai Minh-thái, Kim-mậu. —

KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng N..ang, Téléphone 480. 2101

Số 38

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lâm-sung tỉnh trả tiền rượu, rồi lại cùng *Đồng siêu* và *Tiết-bá* ra đi. Hãy giờ vào nội trống canh năm. *Lâm-sung* đi được độ vài ba dặm đường thì những chỗ đa chân sung phồng bị đói giẫy gai mới xát vào, máu tươi chảy ra đầm đà, đi không được nữa, đứng lại mà rên.

Tiết-bá mắng rằng :

— Muốn tối thì đi cho mau, kẻo cái côn này vào lưng bây giờ!

Lâm sung nói :

— Xin lại ông thương lấy tôi! Không phải tôi dám chậm trễ, thật quả chân đau quá lắm.

Đồng-siêu nói :

— Nếu vậy để ta dắt cho mà đi!

Nói xong, liền nắm tay *Lâm-sung* mà lôi đi sềnh-sệch. Độ bốn năm dặm nữa, *Lâm-sung* đau quá, không thể nào đi được. Bỗng thấy tại phía trước mặt có một khu rừng rậm, trông rất ghê sợ. Khu rừng ấy tên gọi *Gia-lư-lâm*.

Con đường từ *Đông-kinh* đi sang *Thương châu*, chỗ ấy là một nơi rất Lèo-lánh. Trong khu rừng ấy, về đời nhà *Tống* đã biết bao nhiêu người vì sự thù oán, thuê trên bọn thừa-sai, để đến đấy thì cũng hại những bậc anh-hùng tài giỏi.

Bấy giờ ba tên thừa-sai nhân giải *Lâm-sung* vào qua khu rừng. *Đồng-siêu* nói :

— Đi từ canh năm đến giờ mà chưa được 10 dặm đường! Tớ thì thử đây sang đến *Thương-châu*, biết làm thế nào!

Tiết-bá nói :

— Tôi cũng mỏi chào quá, âu là ta hãy vào trong rừng này nghỉ một chút!

Ba người cùng vào trong rừng, cởi khăn gói ra, xếp ở gốc cây. *Lâm-sung* kêu lên một tiếng, rồi tựa vào gốc cây mà ngồi xuống đấy. Bỗng thấy *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* nói :

Đi một bước lại đợi một bước, làm cho chúng ta cũng phải mệt-nhọc, âu là chúng ta hãy nghỉ một chút rồi sẽ đi.

Hai người bỏ côn xuống đất, cũng năm ở bên gốc cây thiu thiu nhắm mắt. Vừa mới chớp ngủ, bỗng hoảng hốt mở kêu rầm lên. *Lâm-sung* hỏi rằng :

— Hai ông làm chi thế?

Đồng siêu và *Tiết-bá* nói :

— Hai ông ta định nghỉ một chút, nhưng ở đây cảm khóa không có, chỉ sợ nhà-ngươi bỏ trốn, cho nên trong lòng áy-náy, thành ra ngủ không yên-giấc.

Lâm-sung nói :

— Tôi là một người thế nào. Dẫu sao chịu vậy, khi nào tôi lại cư xử bỏ trốn!

Tiết-bá nói

— Đã đành rằng thế, nhưng muốn cho chúng ta được yên lòng thì nên phải trói lại mới xong

Lâm-sung nói :

— Các ông muốn trói thì trói, tôi dám bảo thế nào!

Tiết-bá lấy cái dây thừng ở trong mình ra, cứ để nguyên cả gông mà trói tay *Lâm-sung* vào gốc cây thật chặt. Khi trói xong, *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* cùng giơ côn lên trỏ vào mặt *Lâm-sung* mà bảo rằng :

— Không phải chúng ta muốn giết nhà ngươi đâu. Số là *Lục-ngu-hầu* vâng-mệnh *Cao* thái-úy truyền bảo chúng ta hễ đi đến đây thì phải giết chết nhà-ngươi, mà lấy kim ấn đem về. Nhà-ngươi nên biết rằng chúng ta chỉ vì lệnh trên, bất đắc-dĩ mà phải làm. Chẳng qua cũng là tại số, nhà-ngươi chớ oán chúng ta. Ngày nay sang năm, ta sẽ nhớ giỗ nhà-ngươi. Kỳ-hạn đã định, bây giờ thì nào chúng ta cũng phải mau mau trở về.

Lâm-sung nghe nói, hai hàng nước mắt chảy xuống dòng dòng rồi bảo rằng :

— Tôi cùng hai ông, xưa nay không có thù oán gì nhau. Nếu hai ông cứu tôi thì ơn ấy không bao giờ tôi có thể quên được!

Đồng-siêu nói

— Thôi đừng nói chuyện phiếm, chúng ta cứu sao cho được!

Tiết bá cầm cái côn giơ cao lên, định đánh vào đầu *Lâm-sung*.

HỒI THỨ VIII

Tiết-bá vừa cầm cái côn giơ cao lên, định đánh vào đầu *Lâm-sung* thì bỗng nghe ở phía sau cây thông có một tiếng gầm lên như sấm. Cây thiền-trượng tự đâu rơi xuống, đánh bắt cái côn ở tay *Tiết-bá* bằng xa ngoài mấy trăm mây, rồi có một vị hòa-thượng béo cầy hiện ra, quát to lên rằng :

— Ta ở trong rừng này nghe lời các người nói đã lâu.

Vị hòa-thượng ấy mặc bộ áo vải thâm, lưng đeo thanh giới đao, đang cầm cây thiền-trượng toan đánh *Đồng-siêu* và *Tiết-bá*. *Lâm-sung* mở mắt trông thấy, liền ngay là *Lỗ-trí-thâm*, vội-vàng gọi mà bảo rằng :

— Sư-huynh chớ nên hạ-thủ, để tôi sẽ nói.

Lỗ-trí thâm nghe nói, dừng cây thiền-trượng lại. *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* thì sợ hãi, nhận người ra mà đứng đấy, hồi lâu không dám cựa-cậy.

Lâm-sung nói :

— Việc này không phải tự hai người này đâu! chỉ vì *Cao thái-úy* sai *Lục ngu-hầu* xui bọ giết tôi. Vậy sư-huynh giết họ thì tôi cũng lấy làm oan thay cho họ!

Lỗ-trí-thâm rút thanh giới-đao cắt đứt dây thừng. *Lỗ Lâm-sung* dậy mà bảo rằng :

— Từ khi hai ta tương-biệt nhau ở chỗ mua thanh bảo-đao, khiến cho tôi xiết bao mong nhớ. Sau nghe tin đa-huynh bị bắt, phải đày ra *Thương-châu*, tôi có đến cửa anh *Khai-phong*, đón tìm mà không gặp. Khi nghe nói đại-huynh bị giam ở nơi sở quan thì tôi hồng thấy một người ngồi rong tửu-lâu, sai đi mời hai tên thừa-sai-nhân đến để nói chuyện. Bấy giờ tôi đã nghi ngờ, đoán chắc là chúng có lòng mưu-hại, bởi vậy tôi vẫn lên bước đó theo. Bèn khi hai đứa tiểu-nhân xảy đưa đại huynh vào nhà trọ, tôi cũng vào trọ mà chúng không thấy. Đêm hôm ấy tôi thấy hai thằng này làm ma làm quỉ, đem giấn chân đại-huynh vào trong cục ấu nước sôi, tôi đã toan thí cho mỗi đứa một nhát, nhưng lại nghĩ trong quán đông người. Tôi thấy chúng bắt-nhân như thế, càng phải theo riết. Đến canh ba, chúng ra đi, tôi tôi đi trước, đến đón ở khu rừng này, quả-nhiên chúng đến cây thì định hại đại-huynh. Bây giờ còn tiếc chi chúng nó nữa.

Lâm sung cảm rằng :

Sư-huynh đã cứu được tôi, còn giết người ta làm chi!

Lỗ-trí-thâm nói :

— Hai đứa nầu nhân kia! Ta không nể lời bạn ta thì thật xã chúng bay ra làm trăm nghìn mảnh!

Nói xong, liền ra thành giới-đao vào vỏ, rồi bảo rằng :

— Bây giờ hai chúng bay phải đỡ ông bạn của ta để cùng đi.

Lỗ trí thâm cũng ấy thiền-trượng đi trước. *Đồng siêu* và *Tiết-bá* không dám trái lời, chỉ vẫn lẹy *Lâm-sung* cứu cho, rồi vội-vàng nhặt lấy cái côn, và cùng nhau đi *Lâm sung* đi. Lại mang giúp khăn gói cho *Lâm-sung* nữa.

Đi độ ba bốn dặm đường thì trông thấy một nơi tửu-quán. *Lỗ trí thâm* đưa cả bọn vào, gọi nhà hàng lấy năm bảy cân thịt và hai bình rượu ra uống.

(Còn nữa)

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX

Của ông Lương-y GUILLIE

Từ lâm mười năm nay thuốc ELIXIR có chữ chứng rất quen hương-y GUILLIE làm thuốc biệt trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, đau bao, THẤT THỰ, ĐAU CẢM, ĐẠO BỊNH, KẾT VÔ DA, hoặc CHÓN NƯỚC, BỊNH SIET, BỊNH HỦ DẠI, BỊNH GIUN, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh SÁN TRONG RUỘT TRONG BỤNG.

Ấy là thứ thuốc XÔ cổ tiếng về cổ hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, không bịnh gốc BỘI ĐÀM hay là MẬT phát thời sẽ không có hay lắm.

Vì có thuốc trị đàm nào mà không có đủ cả hai vị PAUL GAGE thì cho được

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XÔ

Bằng cũng rất trong thứ Elixir Tonique Anticlaireux của quan lương-y Guillié.

Chuyên chữ trị thuốc xổ ra mà :

PAUL GAGE FILS, chuyên trị bào chế y dược, Docteur en Pharmacie de 1re Classe

Đã trang các nước phải nể cả tên

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL

Hai sự rất phổ thông ở bệnh lậu là Tiểu tốt: đi và mất dưỡng sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mẫu-mạp ? Vậy thì phải tiêu quan phòng, nếu chẳng may ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Rầu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, tức phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là bắt đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho các những mụn con mọc ở các cơ-quan, ở thứ bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ăn thông hào-chế to đâu và bán

Cứu bệnh phùng y

Tôi tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ấn ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TỈNH-Y-TỐN

Phố hàng giấy số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa ấ-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không một nhọc.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay nghề xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-sụp, thần-thể mỏi-mệt, gầy còm, hay vì kém huyết, sinh ra rác phải, làm cho hay ho rất nên dùng thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU HỒ 1$40

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các Thuốc-điếm Pháp trong thuộc-địa và Nước ngoài

Gửi mẫu thử tới cả nơi xin gửi về Nhà chế thuốc LACROIX, 29, rue Pleyben, de Girard — PARIS

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất hiệu-nghiệm.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Urosformine

Giá 1$40 một hộp

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho hàn-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khách Haiphong

số 78, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

CAO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE ROBILLOT**, *số 7 phố Robillot, Hanoi. Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự ; không xe nào tốt đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酒補

J. BLANC (*dệ nhất hạng báo-chế*)

Ông L. BLANC (*người bào-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚食各服各一次或兩次

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

21 phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc huốn

GINATALE SYNOUSINE

Thứ thuốc nào cũng có

HÀNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Thuốc thut PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Đã tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert,

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội

hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Xe đạp cỉ đường trường, khung brasé, sơn đen, đường chỉ vàng, khung bánh sơn đen, pédales embouties, máy hãm ở bánh sau bánh tự-động, tay lái hơi cong, yên kiểu Idéale, có cái chắn bùn, có tự dựng sổ, bánh hiệu « Gaulois » : **450** frs.

Xe chạy thi hiệu « Tour de France » : **600** frs.

Các đồ phụ tùng :

Đèn đất, còi, chuông bán giá đặc-biệt.

Lô thứ

kiếm được **500.000** quan

bằng 10 quan

Panama có rút số

Mỗi tiền tân đến nếu thì một mình được quyền xé-nơm cả cả phần, và nếu vì trong số mình được lĩnh cả tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 26 Février, 15 Mai, và 15 Août 15 Novembre

Tiền vỗ các lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Người nào tiền tiền được ngay mà cả, và được dự tới cả các cuộc rút số cho đến khi trúng số. Ai có lô được 500 quan, hoặc được một lô to 1.000 đến 500.000 quan. Vậy không bao giờ mất được cả lô nếu số trúng số cả gửi đến mà không mất tiền. Số tiền lô bao nhiêu được cả, không phải trả gì cả. Lần rút số mới rồi số 67.331 được 500.000 quan.

Gửi ngay hiện nhà ở và tiền này sẽ đến là 10 quan đến.

Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Pirior

---

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris.

Có GỞI BÁN TẠI:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie Lyon

ƯỚU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay làm đã nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ gân lắt, bổ tạng phủ, trị bịnh rất làm cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm hay là thế giam ai không đều quản dùng.

Ai ai đang nổi công dụng, những ai người tinh con công đều bổ hay ở con nữa. Thuốc đã vì bịnh con nhỏ : người đau người yếu đuối, người suy, bổ tức nên bịnh làm cho con người yếu đuối, bổ hay lắm, ăn chẳng cho ngon, rồi hay sinh chứng, nên nổ trong tỉ vì cho bịnh đó đều công nhận uống thuốc Quina Laroche đặng.

Con nít trong suy vì con gái bổ thường làm cũng đều là bổ hay lắm cho con nít, công như một bịnh người lớn đều nên uống thuốc Quina Laroche.

Những người ốm ở nơi hay ở thấy nổ công uống nên dùng thuốc đó.

Cho tinh bổ nên cho thuốc đó vì lấy Hoa con nổ chữa. Chẳng những bổ ở nơi bổ nổ chữa con ăn ngày con trong bịnh khỏe, ăn uống nên lắm, ăn uống ngon có chừng và chữa ra giải lắm thuốc đó công : Nước ngon thuốc ăn. Thuốc-điếm chế ra (Liqueur de fuite) lắm ra con người. Tên cho những thứ thuốc có hàm hay hơn hết thảy hàng thuốc nào hàng.

Vì tài nhàng có bán thuốc Quina Laroche ra chẳng ra có đông có trong giấy chứng và thêm có chữ ký người bịnh và có ngày giờ cho con quan trong ý khỏe nông đông ra.

Bổ tại thuốc Quina Laroche là con thuốc hay ăn cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Thuốc Quina Laroche phải uống từ một ly cái to ly cái thêm chút nước trong một ngày trong hai bữa ăn. Cho người trẻ tính nhỏ thì nên uống bằng bổ nông một ly, uống 3 ly nước có chữ ra giờ cách, thì ly ly chữ nhiều nước có nhiều giờ.

Thuốc Quinine Laroche Đường đã nông không pha nước mà khi trời nông nực thì pha nước và nổ nông cho đỡ khát.

CORAR VÀ CÔNG-TI

ông thầy làm thuốc hạng nhất tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)